

اصول

هارمونی و بداهه‌نوازی

در موسیقی جاز و پاپ

(به زبان ساده و همراه با تکالیف و حل آنها)

تألیف: حمید نجفی

**Harmony &
Improvisation
in Jazz & Pop Music**

By: Hamid Nadjafi

نجفی، حمید، ۱۳۳۰ -

هارمونی و بداهه‌نوازی موسیقی‌های جاز و پاپ بزبان ساده:
همراه با تکالیف و حل آنها / تألیف حمید نجفی. - تهران: نشر
چندگاه، ۱۳۸۰.
۱۸۰ ص. پارتیسیون.

ISBN: 964-7383-03-7

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
عنوان دیگر: هارمونی و بداهه‌نوازی در موسیقی جاز و پاپ.
عنوان آلمانی: Jazz & Pop: Harmoni und
Improvisation in der Jazz und Pop Musik.

۱. جاز - آموزش. الف. عنوان. ب. عنوان: هارمونی و
بداهه‌نوازی در موسیقی جاز و پاپ.

۷۸۱/۶۵۰۷ M ۱۳۶۶/۳ ه ۲
کتابخانه ملی ایران ۱۴۹۲۰ - ۸۰ م

هارمونی و بداهه‌نوازی در موسیقی‌های جاز و پاپ
(به زبان ساده همراه با تکالیف و حل آنها)

تألیف: حمید نجفی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۲

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ: مهتاب‌نو

شابک: ۹۶۴-۷۳۸۳-۰۳-۷

قیمت: ۵۰۰۰۰
تلفن مرکز پخش: ۶۹۶۲

کلیه حقوق برای انتشارات چندگاه محفوظ است.

۹	● بخش اول: فواصل
۹	فواصل ملودیک، هارمونیک، دیاتونیک و کروماتیک
۱۱	فواصل فراتر از اکتاو
۱۲	فواصل درست، کوچک، بزرگ، افزوده و کاسته
۱۴	تری تونوس (فواصل چهارم افزوده و پنجم کاسته)
۱۵	آلتراسیون (تغییرات فواصل)
۱۶	معکوس فواصل
۱۷	فواصل تکمیلی در یک اکتاو
۲۰	● بخش دوم: گام‌ها
۲۰	گام‌های ماژور و مینور در موسیقی جاز و پاپ
۲۲	گام مینو کولی
۲۳	گام‌های ماژور و مینور پنج‌صدایی
۲۴	گام‌های بلوز
۲۴	گام کروماتیک
۲۵	توسعه و گسترش گام‌ها
۲۶	دایره‌ی پنجم‌ها
۲۷	تغییرات آن‌هارمونیک
۲۹	● بخش سوم: آکوردها
۲۹	نامگذاری آکوردها
۳۰	آکوردهای سه‌صدایی ماژور و مینور
۳۳	معکوس‌ها
۳۶	● بخش چهارم: آکوردهای هفتم
۳۷	آکوردهای هفتم روی درجات گام‌های ماژور و مینور

● بخش پنجم: آکوردهای درجات اصلی ۴۰

۴۰ آکوردهای درجات اصلی در سبک‌های موسیقی کلاسیک، جاز و پاپ.

● بخش ششم: آکوردهای درجات فرعی ۴۶

۴۶ آکوردهای درجات فرعی در ارتباط با درجات اصلی.

● بخش هفتم: کادنس ۵۳

۵۳ کادنس‌های اصلی در موسیقی کلاسیک، جاز و پاپ.

۵۵ پایان‌های آنتتیش و پلاگال.

● بخش هشتم: گام‌های مینور نُه صدایی T.H.M. ۵۸

۵۸ گام مینور نُه صدایی T.H.M.

● بخش نهم: دومینانت هفت ۶۱

۶۱ محسوس‌های بالا و پایین‌رونده‌ی طبیعی و غیرطبیعی.

۶۳ تری تونوس.

۶۴ کادنس‌های فریبنده.

● بخش دهم: آکوردهای نهم ۶۷

۶۷ آکورد دومینانت هفت / نهم بزرگ و نهم کوچک.

۷۰ آکوردهای add9 و bdd2.

● بخش یازدهم: آکوردهای یازدهم 11th ۷۲

۷۲ آکورد یازدهم.

● بخش دوازدهم: آکوردهای سیزدهم 13th ۷۳

۷۳ آکورد سیزدهم.

● بخش سیزدهم: آکورد 7sus4 و sus4 ۷۴

۷۴ آکورد suspended4.

● بخش چهاردهم: دومینانت های فرعی و دوبله ۷۷

دومینانت فرعی ۷۷

دومینانت های دوبله ۷۸

● بخش پانزدهم: مدیفیکاتسین ۸۲

تغییر و گسترش آکوردها ۸۲

● بخش شانزدهم: مدولاسیون ۸۶

مدولاسیون مستقیم ۸۶

مدولاسیون غیرمستقیم ۹۱

● بخش هفدهم: تورنادوندی ۹۶

کادنس های تورناروند ۹۶

● بخش هجدهم: سوب ستیتوت ۹۹

جایگزینی ۹۹

● بخش نوزدهم: کادنس های میانی ۱۰۳

کادنس میانی ۱۰۳

● بخش بیستم: حرکت های دیاتونیک و کروماتیک ۱۰۶

حرکت های دیاتونیک و کروماتیک در روند باس و آکوردها ۱۰۶

● بخش بیست و یکم: گام ها و آکوردهای هفتم کاسته (diminished) ۱۱۰

گام و آکورد (dim) ۱۱۰

● بخش بیست و دوم: گام های کلیسایی ۱۱۶

مدهای کلیسایی ۱۱۶

● بخش بیست و سوم: گام‌های پنج‌صدایی ۱۲۱

گام پنج‌صدایی (pentatonic) ۱۲۱

● بخش بیست و چهارم: تغییر وضعیت آکوردها (وُیسینگ) ۱۲۴

آکوردهای باز و آکوردهای بسته ۱۲۴

دراپ تکنیک ۱۲۵

● بخش بیست و پنجم: بداهه‌نوازی ۱۲۸

بداهه‌نوازی از طریق تجزیه آکورد ۱۲۸

بداهه‌نوازی از طریق گام‌های کلیسایی ۱۳۲

● بخش بیست و ششم: بلوز ۱۳۵

بداهه‌نوازی در موسیقی بلوز ۱۳۸

● بخش بیست و هفتم: گذری بر موسیقی سنتی ایران ۱۴۲

دستگاه چهارگاه ۱۴۳

دستگاه ماهور ۱۴۵

مایه اصفهان ۱۴۷

آواز دشتی ۱۵۰

● آلترناتیوها

آکوردهای آلترناتیو ۱۵۳

● گزیده‌یی از آهنگ‌های جاز استاندارد ۱۵۴

● حل تکالیف

حل تکالیف اول تا ۱۵۹

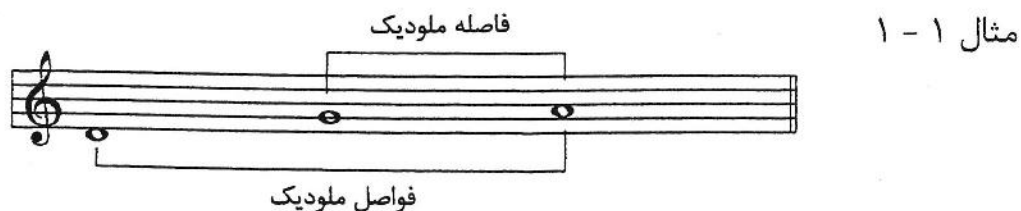
بفش اوّل

فاصله Intervalle

نواختن صداهای گوناگون را ، چه باهم و چه پشت سرهم "فاصله" مینامند .

فواصل بر دو نوع می باشند : (۱) فواصل ملودیک (۲) فواصل هارمونیک

(۱) فواصل ملودیک ، به فواصل پشت سرهم نواخته شده الحاق می شود ،
و موجب بوجود آمدن ملودی می شود .

(۲) فواصل هارمونیک ، به فواصل با هم نواخته شده الحاق می شود ،
و موجب بوجود آمدن هارمونی می شود .

مثال ۱ - ۲

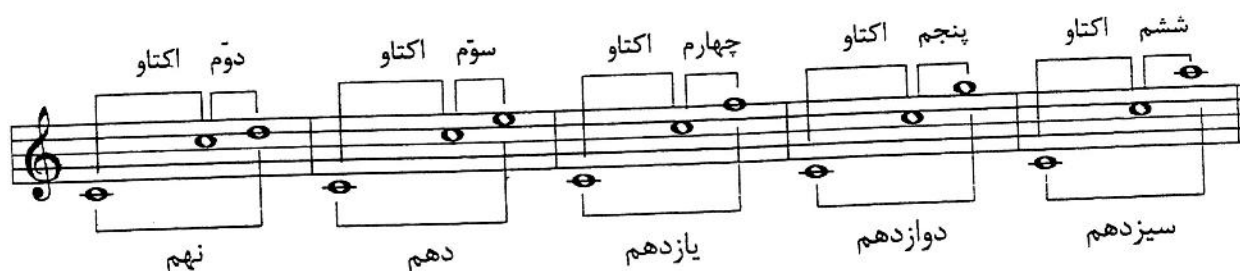
فواصل یک پرده ای و نیم پرده ای

بطور طبیعی فاصله های می تا فا و سی تا دو را بخاطر نزدیکیشان به یکدیگر
نیم پرده ای و بقیه فواصل را یک پرده ای می نامند .

فواصل فراتر از اکتاو

- اکتاو + فاصله دوّم = فاصله نهم
- اکتاو + فاصله سوّم = فاصله دهم
- اکتاو + فاصله چهارم = فاصله یازدهم
- اکتاو + فاصله پنجم = فاصله دوازدهم
- اکتاو + فاصله ششم = فاصله سیزدهم

مثال ۱ - ۵ نام فواصل دیاتونیک فراتر از اکتاو نسبت به نت دوی اوّل

فواصل: درست، کوچک، بزرگ، افزوده و کاسته

فواصل درست:

- فواصل: اوّل درست، چهارم درست، پنجم درست و هشتم درست نسبت به نت دوی اوّل
- فواصل اوّل درست = صفر نیم پرده
 - فواصل چهارم درست = ۵ نیم پرده
 - فواصل پنجم درست = ۷ نیم پرده
 - فواصل هشتم درست = ۱۲ نیم پرده

مثال ۱ - ۶

حمید نجفی در پانزده سالگی موسیقی را در زادگاهش تهران به طور جدی آغاز نمود.

وی در سال تحصیلی ۸ - ۱۳۴۷ در مسابقات هنری دبیرستان های ایران به مقام اول دست یافت و در سال ۱۳۵۰ وارد ارکستر کودک رادیو ایران گردید. در سال ۱۳۵۷ اقدام به تأسیس آموزشگاه موسیقی در شهر تهران کرد و پس از اندی به منظور ادامه ی تحصیل به اروپا رفت.

در سال ۱۳۶۹ از کنسرواتوار موسیقی هامبورگ در آلمان فارغ التحصیل شد و سپس یک مدرسه ی رسمی آموزش موسیقی بین المللی را در شهر دوسلدورف آلمان تأسیس نمود.

از تألیفات و گردآوری های او می توان این عنوان ها را نام برد :

روش آموزش گیتار به شیوه ی جاز ، پاپ و کلاسیک

روش آموزش پیانو و کی بورد به شیوه ی فوق

اصول هارمونی و بداهه نوازی در موسیقی جاز و پاپ

ده قطعه برای گیتار اسپانیش

قطعات آسان برای گیتار

قطعات آسان برای پیانو و کی بورد

ترانه های پاپ از دهه ی چهل تا امروز

شابک : ۷ - ۰۳ - ۷۳۸۳ - ۹۶۴

مرکز بخش

